

הארנונה יכולה לפצות על הרכבת הקלה

כשהתרחש גל פיגועי הטרור ב-2002 המדינה כפתה על עיריות להעניק הנחות בארנונה לבתי העסק שנפגעו. כך עליה לעשות גם עם הרכבת הקלה בגוש דן

עו"ד ירון נדס ועו"ד נטעלי איתן
09:47, 07.07.15

✉️ המייל האדום | תגובה לכתבה | הדפסת כתבה

הקו האדום של הרכבת הקלה בגוש דן, אשר עתיד לחבר בין הערים פתח תקווה, בת ים, תל אביב, רמת גן ובני ברק, הוא פרויקט מבורך ובעל חשיבות שאמור להביא לשיפור הנגישות בערים המרכזיות ולשיפור איכות חיי התושבים. עם זאת, עד לסימום הדרך עוד ארוכה ורצופת קשיים ומטרדים כאשר הנפגעים העיקריים הם בתי העסק והמגורים הממוקמים לאורכו של התוואי.

קראו עוד בכלכליסט:

- [ועד רכבת ישראל: לא נתגבר את מערכת הקרונות בזמן חפירות הרכבת הקלה](#)
- [הרכבת הקלה: משרד התחבורה בונה על חינוך מחדש של הנהגים](#)
- [נהגים, צפו לפקקי ענק: באוגוסט יחלו החפירות בת"א לרכבת הקלה](#)
- [גידול של 30% במכירות אופנועים באמצעות צ'קים \(תוכן שיווקי\)](#)

בעלי עסקים רבים הנמצאים בתוואי הקו האדום חוששים, ובצדק, מהנזקים הכספיים העצומים אשר צפויים להם בשל עבודות הבנייה העתידות להמשך יותר משש שנים. בנסיבות אלה, מן הראוי לשקול מתן הנחה בארנונה כנחמה פורתא לאותם בתי עסק ולבנייני מגורים הממוקמים על תוואי העבודות.

מעבירים את האחריות לממשלה

רשויות מקומיות מבצעות מדי פעם עבודות תשתית רחבות היקף למטרות ראויות שונות. עבודות אלה גורמות להפרעות קשות בניהול העסקים המצויים או גובלים באזור ביצוען. הן גורמות להפרעה ממשית בנגישות הציבור, ובכללו לספקים וללקוחות של בתי עסק. זאת, בשילוב עם הרעש והלכלוך הכרוכים בעבודות שכאלה, מביאים לקוחות רבים להדיר רגליהם מבתי העסק, ובכך נגרם לבעלי העסקים הפסד כלכלי משמעותי. סכום ההפסד תלוי במחזור הכספים של העסק טרם עבודות הבנייה, במידת הפרעה שנגרמת ובמשך תקופת העבודות.

בעלי העסקים בירושלים ודאי זוכרים היטב את הקמת הרכבת הקלה בעיר אשר היתה רצופת קשיים, עיכובים בלוחות הזמנים, אטיות בלתי נסבלת, עוגמת נפש ונזקים כספיים אדירים לבתי עסק שישבו לאורך תוואי הרכבת. ביוני אשתקד הגישו כ-30 בעלי עסקים בירושלים תביעה בגובה כ-28 מיליון שקל לביהמ"ש המחוזי בירושלים בטענה כי נגרמו להם נזקים כבדים כתוצאה מהעבודות. פניות של בעלי עסקים לעיריית ירושלים בבקשה להקלה בארנונה בזמן ביצוע עבודות הרכבת הקלה בעיר נענו בשלילה בטיעון כי לעירייה אין סמכות חוקית להעניק הנחה או פטור מארנונה בנסיבות כאלה.

בשנת 2010 הועלתה הצעת חוק שמטרתה להעניק לבעלי עסקים קטנים ובינוניים, שעסקם הוא מקור פרנסתם העיקרי, סיוע באמצעות הנחה מתשלום הארנונה בתקופה בעייתית זו, אך היא לא השתכללה לכדי פסיקה מחייבת. הצעה דומה עלתה גם בשנת 2011, אך היא זכתה להתנגדותם של שרי הפנים, האוצר והתמ"ת דאז מפאת עלותה.

לפי שעה, עיריית רמת גן טוענת כי על המדינה לפצות את בעלי העסקים בגין הנזקים שייגרמו להם, לרבות באמצעות הנחה בארנונה. לפי דיווחים שונים, עיריית תל אביב מצדה כבר הודיעה כי אין בכוונתה להעניק הנחה בארנונה לבעלי העסקים שפרנסתם תיפגע באופן ישיר או עקיף כתוצאה מעבודות הרכבת הקלה בעיר, מאחר שלדבריה היא אינה מוסמכת לכך אלא המחוקק.

המדינה כבר יישמה פתרונות בעבר

המדינה והעיריות לא יכולות להתעלם ממצוקת הסוחרים. הפתרון יכול להגיע דרך חקיקה ראשית של הממשלה אשר תכפה על הרשויות המקומיות להעניק פטורים או הנחות בארנונה למי שעומד בתנאים. כך עשתה הממשלה בגל פיגועי הטרור בירושלים בשנת 2002.

היחזמה יכולה אף לבוא מהרשויות המקומיות עצמן, שיכולות לתקן או לשנות את צו הארנונה ולהגדיר למשל אזורי מס חדשים בהתאם לתוואי הרכבת שבהם יוענקו הנחות בארנונה לעסקים ובתי מגורים. בסופו של דבר, גביית כספים הוא האמצעי של הרשויות לתת שירות ולא המטרה. הכותבים הם עורכי דין במשרד בן אליעזר העוסק במיסוי עירוני